

Waarnemingen januari-maart 2024

ELLEN DE BRUIN

FOTO: FRANK SCHURING

Sneeuwgans tussen de brand- en kolganzen

Niet veel hoogtepunten dit kwartaal, maar het was tenslotte nog winter, en wat valt er dan toch veel te zien in onze regio. Pestvogel, Grote en Kleine Burgemeester worden slechts door één persoon waargenomen, dat is jammer. Maar het mannetje Eider en een winterse Bladkoning zijn een ware verrassing, en de Kraanvogeltrek is hier misschien nog nooit zo goed geweest.

Bij een aantal waarnemingen kom ik overigens de tekst #patchgold tegen. Dat moest iets betekenen. Al snel vind ik op de website van Dutch Birding meer informatie: de "Dutch Patchwork Challenge": wie vindt de meeste soorten in zijn eigen, vooraf gedefinieerde gebiedje; de "local patch". We hebben er weer een nieuwe wedstrijd bij...

Voer jij ook je waarnemingen in?

Zorg dat je je waarnemingen van het volgende kwartaal tijdig hebt opgevoerd op waarneming.nl. Voeg bij interessante waarnemingen zoveel mogelijk informatie toe in de daarvoor bedoelde schermvelden, zoals aantal, geslacht, kleed, gedrag en telmethode; een kleine moeite maar een waardevolle aanvulling. Lever bij (regionale) zeldzaamheden een foto, film- of een geluidsfragment of een duidelijke beschrijving van de kenmerken.

WATERVOGELS

Een **Kleine Zwaan** vliegt op 10/1 langs de Muider kust (EV). Op 15/1 zijn er 2 adulte en 1 2kj vogel ter plaatse in Polder de Rondehoep (AS). Over de Aetsveldsche Polder vliegen er 5 in zuidwestelijke richting en op 10/2 2 adulte en met 2 2kj vogels naar noord (EdB, RvD). **Wilde Zwanen** worden gezien in de Aetsveldsche Polder in de periode 5/1-21/3 (1e wrn. EdB), met maximaal 11 vogels op 22/2 en op 2,3,4, 9 en 14/3.

Tijdens de Midwintertelling op 13/1 wordt 1 adulte **Rotgans** gezien in De Horn bij Weesp (1e wrn. EdB). Maar liefst 10 vliegen naar west op 21/1 langs de Muider kust (NvdW). Op 28/1 foerageert een 2kj vogel aan de Bloemendalergouw (KW, PvdW, RB). Op dezelfde datum wordt nog een jonge vogel gezien in de Aetsveldsche Polder (NvdW), waar op 2/3 een adulte vogel aanwezig is (Onno Wildschut). In de Rietbroek foerageert op 20/1 een adulte **Roodhalsgans** (1e wrn. Maarten Hotting). Op 27/1 is er ook een adulte vogel in de Aetsveldsche Polder (EdB. RvD). Op 19/1 wordt een witte fase **Sneeuwgans** gezien in De Belmermeer (Frank Schuring). De dag erna foerageert de vogel aan de Atjehgouw (EdB, RvD) en wordt-ie later overvliegend gezien aan de Aandammergouw (AS, WS). **Ross' Gans** wordt een aantal malen gemeld, met name in de Groot-Duivendrechtse Polder. Dit betreft echter een vogel met een kwekersring. De enige keer dat wilde herkomst

WAARNEMINGEN JANUARI-MAART 2024

met zekerheid is vastgesteld, was vorig najaar, toen 2 vogels opdoken in Noorwegen in een groep Kleine Rietganzen. Eén van de twee bleek geringd te zijn in Canada. Op 8 oktober vlogen ze, met de Kleine Rieten, zuidwaarts over Nederland, waar ze op drie plekken langs de kust waargenomen werden (trektelpost De Vulkaan, Maasvlakte en Cadzand). Een dag later waren de vogels ter plekke in België.

Van **Kleine Rietganzen** de hoge aantallen: op 29/1 35 naar zuid over de Watergraafsmeer (JLK), op 1/2 57 naar noord over de Bloemendalergouw (WvdS) en op 14/3 60 ook naar noord over de Middelpolder (Axel Groenveld). Hoogste aantal van **Toendrarietgans** is een geschat aantal van 300 vogels foeragerend langs Tweeduizend El bij Schiphol op 19/1 (SH).

Op 9/1 zwemt een mannetje **Eider** in de Baai van Bal-

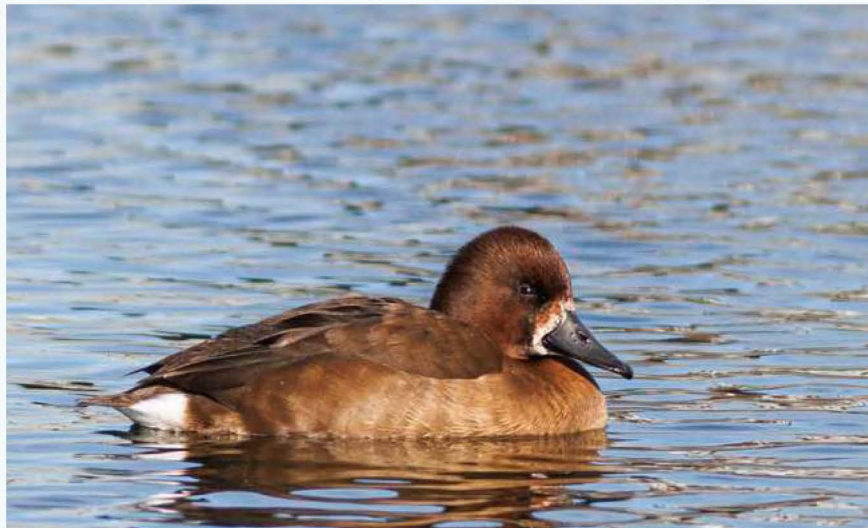
last (1e wrn. LH). Een dag later was de vogel helaas weer gevlogen. Hoge aantallen in de zaagbekfamilie: **Nonnetje** 130 op de Gouwzee op 20/1 en 1/2 (LP, FvG), **Grote Zaagbek** 50 bij Marken op 20/1 en 14/3 (LP, WvdS), **Middelste Zaagbek** 36 op de Gouwzee op 4/1 (Ferry van der Lans).

Het hoogste aantal van **Krooneend** is 31, op 2/3 bij het Steigereiland, IJburg (Hein Masseling). Hoogste aantal **Toppers** is maar liefst ca. 1500 bij Marken op 16/3 (LIJ). Op 29/1 wordt een mannetje **Kleine Topper** gezien op de Gouwzee (Marten Schmitz, André van Vliet, RB); een dag eerder was de vogel als onzeker gemeld (Ferron Appel). De eerste **Zomertalingen** worden gemeld op 22/3 in het IJperveld; het zijn er 3 (MS). De soort wordt verder gezien aan de Broekergouw en het Landje van Geijsel.

Blijf kritisch bij Merlin en Obsidentify

Veel waarnemers gebruiken inmiddels automatische herkenningsssoftware als Obsidentify (foto's) en Merlin (geluiden) om een soort op naam te brengen. Prima om een idee te krijgen, maar blijf kritisch. Baseer je op de waargenomen kenmerken; de software zit er wel eens naast. En zonder te beleerend te willen zijn, het kan heel leerzaam zijn zelf iets uit te zoeken, in een boek, of op internet.

FOTO: EWOUT HUIBERS

Op 27 februari zat er 'waarschijnlijk hybride' **Witoogeend X Krooneend** bij Steigereiland

FOTO: WILLIAM PRICE

Vanaf 8 maart fourageert er een **Roodhalsfuut** bij Zeeburgereiland

Een winterkleed **Roodhalsfuut** foerageert op Zeeburgereiland op 8/3 en blijft daar tot in ieder geval einde kwartaal (1e wrn. JLK). Op 3 en 28/1 zwemt een **Kuifduiker** bij het zgn. werkeiland ten noorden van de Vijfhoek (LIJ, SH). In de lange periode 9/1-19/3 is er ook 1 te zien in de Baai van Ballast en omgeving (velen). Op 9 en 21/2 zijn er maximaal 2 op IJburg (Dick Simonis, Rinus Nieuwstad) en op 26/2 en 6/3 1 vogel op het Nieuwe Meer (1e wrn. Kees Jonker). Op 29/3 zwemmen er 5 **Geoorde Futen** bij de Pieren van Muiden, alle in broedkleed (EdB, RvD).

Roerdomp wordt o.a. gezien in de Brettenzone, De Kluut bij Halfweg, het Amstelpark, het Diemerpark, Ilperveld en de Lutkemeer- en de Volgermeerpolder.

Kwakken - buiten Artis om - worden gedurende het gehele kwartaal gezien in het Oosterpark; hoogste aantal is 12 op 17/2 (Jill Heeres, Gijs Koomen). In de periode 10/1-20/3 zijn er maximaal 3 te zien in het Westerpark (1e wrn. Hilda Witmond). Er zijn dit kwartaal geen waarnemingen van buiten de ring A10.

De **Koereigers** die vorig kwartaal ook al aanwezig waren in de Bloemendalerpolder, zijn er nu ook nog tot en met 10/1; het zijn er maximaal 6 (velen). Ook die ene bij de Ouderkerkerplas zit er nog, tot en met 14/1. Op 15/3 vliegt er hier nog wel 1 over (TT, PR). Vanaf 13/1 tot en met einde kwartaal foerageert er 1 in het Sloterpark (1e wrn. Lou Spoor). In de Belmermeer foerageren er maximaal 5 op 2, 3 en 4/1 (Marianne Slot, JH). De eerste **Purperreigers** van dit jaar vliegen naar noord over de zuidelijke rand van Polder de Rondehoep; het zijn er 4 (JLK). Maart is vroeg voor deze soort, maar toch zijn er ook andere waarnemingen: 26/3 1 vliegend naar noord over de Holendrecht- en Bullewijkerpolder (TT) en op 28 en

WAARNEMINGEN JANUARI-MAART 2024

31/3 1 naar oost over de Aetsveldsche Polder (EdB, RvD).

Een **Kleine Zilverreiger** wordt gefotografeerd nabij Schiphol aan de Rijnlanderweg (Sebastiaan de Klerk, Jan Wijnstra). De eerste **Lepelaar** wordt gemeld op 22/1, in de Groot-Duivendrechtsche Polder (Jörg Hamann). Hoogste aantal is 110 resp. 95 op het zgn. Natuureiland in het IJmeer op 18 en 24/3 (AS, FvG). Op 25/2 vliegt een groep van ca. 80 vogels over de Aetsveldsche Polder (EdB).

ROOFVOGELS & UILEN

Van **Blauwe Kiekendief** zijn er zo'n 114 waarnemingen; te veel om op te noemen. De meeste meldingen komen uit Waterland en een aantal vanaf het Landje van Geijsel en de Baai van Ballast; het is ook maar waar het meest gevogeld wordt. Gedurende het gehele kwartaal veel waarnemingen van **Zeearend**. Meestal betreft het adulte vogels, vooral in de omgeving van de Vijfhoek; dit is inclusief Weesper-sluis, Muiden en de Waterlandtak. Ook zijn er meerdere meldingen uit de Aetsveldsche Polder, Polder IJdoorn en het Landje van Geijsel.

Al vanaf begin januari worden er **Rode Wouwen** gezien. De eerste vliegt op 5/1 over de Nieuwe Oosterbegraafplaats (VvB) en later die dag 1 over Weesperluis (NvdW). Een dag erna 2 over de Vijfhoek (Wouter Sterenberg, Bob Mijnen) en 1 aan de Liergouw (JH). In februari zijn er minimaal 5 verschillende vogels, en begin maart nog eens 2. In de omgeving van Schiphol is er een vrouwtje **Smelleken** in de periode 3/1-3/3 (1e wrn. EV; de vogel zat er eind vorig jaar ook al). Op 25/1 wordt een mannetje gezien in het Ilperveld (MS).

Kerkuilen worden op diverse plekken gezien; dat geeft aan dat het toch redelijk goed gaat met die soort. Helaas is er regelmatig een verkeersslachtoffer; viermaal dit kwartaal.

Op roestplekken van **Ransuil** zijn er maximaal 9 en 4 in resp. Zuidoost en Amstelveen. Meldingen van **Bosuil** zijn er vooral uit het Amsterdamse Bos en het Vondelpark. Vanaf 29/1 tot en met einde kwartaal zijn er maximaal 2 **Velduilen** aanwezig in het gebied langs de Poppendammerweeren (1e wrn. AS, WS). Op 6 en 9/3 jaagt er 1 in de Bovenkerkerpolder (Dorothee Marburger, H. van Haastrecht).

STELTLOPERS

De eerste **Kluut** van dit jaar verschijnt op 4/1 in de Bovenkerkerpolder (Fred Scholte). Een hoog aantal is aanwezig op 19/3 in Polder IJdoorn: 54 vogels (Menno Stegeman). Op 29 en 31/3 zijn er maximaal 2 **Regenwulpen** op het Landje van Geijsel (1e wrn. EdB, RvD). Op 29/3 wordt er 1 gehoord boven IJburg (RB) en op 31/3 vliegen er 3 naar noord over de Aetsveldsche Polder (EdB).

De eerste waarneming van **Grutto** is op 23/1 op het Landje van Geijsel, 10 dagen later dan vorig jaar (Jerry Cox). Hoog aantal hier is een schatting van 3.000 vogels op 4/3 (Harm Jan Kiewiet). Op 16/3 zit er een **Rosse Grutto** in de Kinsel (1e wrn. LIJ). De vogel blijft de rest van het kwartaal aanwezig. Op 20/3 vliegt er 1 in zuidwestelijke richting over de Aetsveldsche Polder (EdB). De **Steenlopers** die sinds eind vorig jaar bij Schiphol pleisterden, zijn aanwezig tot en met 8/1 (laatste wrn. CW), met maximaal 7 vogels op 4/1 (JW).

In De Nes in Waterland zowel het hoogste aantal van **Bontbekplevier**: 10 op 10/3 (NA), als van **Bonte Strandloper**: ca. 110 op 16 en 17/3 (LIJ, FvG, WP) en **Kemphaan**: 225 op 4/3 (FvG). Op 16/3 foerageert 1 winterkleed **Kanoet** in de Kinsel “in een groepje Kemphanen” (LIJ) en op 24/3 1 in Polder de Rondehoep; “in groep Kempen en Bonte Strandlopers op natgeregend weiland” (PR).

De eerste **Oeverloper** van het jaar wordt gemeld op de Vijfhoek op 13/1 (Frank Roosendaal, Henk-Jan Boot). Daarna wordt de soort maar driemaal gemeld in de rest van het kwartaal, wat relatief gezien weinig is.

Er is één januariwaarneming van **Zwarte Ruiter**, op 19/1 op het Landje van Geijssel (Willem van Weperen). De enige waarneming van februari is op dezelfde locatie, 23/2 (TT). Vanaf 15/3 zijn er hier maximaal 2 aanwezig. Op de laatste dag van het kwartaal worden **Groenpootruiters** waargenomen; 1 naar noord over de Aetsveldsche Polder (EdB, RvD) en 1 in Polder Omhoog met het Veen (Hans Brinks).

Bokjes worden o.a. gemeld in Natuurtuin Klarenbeek: 1e wrn. 12/1 (TT) en in de Aetsveldsche Polder: 1e wrn. 14/3 (NvdW).

MEEUWEN & STERNS

Op 4/1 wordt een adulte **Dwergmeeuw** gezien bij Schiphol (JW) en op 19/3 vliegt er 1 naar west over het Diemerpark (FvG). Over de Vijfhoek wordt de soort gezien op 14/1 en 26/3 (MB, GvD). De eerste **Zwartkopmeeuw** wordt pas op 5/2 gezien op het Landje van Geijssel (PR); geen januari-waarnemingen dus. Hoogste aantal deze periode is 14 op 29/3 in de Belmermeer (Marcel Verhaart).

Een **Kleine Burgemeester** zit op 23/2 op de Sloterplas; “de vogel viel al direct op in het water tussen een grote groep grote meeuwen door beigeachtige kleed in combinatie met witte vleugelpunten. Toen ik een foto wilde maken lukte dat niet omdat de hele groep opvloog.

Witte vleugelpunten vielen ook op in de vlucht. Met name zwemmend leek de vogel iets kleiner dan de Zilvermeeuwen er omheen. De vogel zat zo een 200 m ver. Helaas ging de vogel niet meer neer in de plas” (RR). Ook een **Grote Burgemeester** wordt slechts door 1 persoon gezien, op 5/1 in Polder IJdoorn; “werd eerst onheus bejegend door Zilvermeeuw. Vervolgens gepest door Kokmeeuwen. Daarna deed ook de Zeearend nog een duit in het zakje. Daarna niet meer terug gevonden” (Ewout Huibers).

FOTO: EWOUT HUIBERS

Grote Burgemeester bij Polder IJdoorn

HOENDERS, SPECHTEN & VARIA

Bij Schiphol worden op 10/1 en 2/2 maximaal 17 **Patrijzen** waargenomen (CW, LIJ). Het totaal aantal waarnemingen van deze soort is 37, bijna de helft van het aantal in het eerste kwartaal vorig jaar (69). De locatie van deze soort wordt tegenwoordig vervaagd; als de exacte plek niet bekend is, is het wellicht toch lastig om ze te vinden op de uitgestrekte akkers rondom Schiphol.

Het blijkt een goed voorjaar voor overtrekkende **Kraanvogels**. Op 22/2 vliegen er 41 over het Landje van Geijssel, en later maar liefst 66 (SH). Deze laatste groep wordt ook gezien vanuit de Aetsveldsche Polder (NvdW, LH); dit alles in een tijdsbestek van een half uur aan het einde van de middag. Op 2/3 gaat het helemaal los en zijn er veel waarnemingen, al vanaf het middaguur: de eerste 2 over de Watergraafsmeer (Xander Karskens). Een groep van 50 vliegt over Westgaarde (Dinie de Boer). Over de Aetsveldsche Polder vliegen groepen van 4, 3, 2 en 65 (NvdW, RvD, EdB). Over Schiphol een groep van 70 (RR), die later vanuit het Sloterpark worden gezien (Margreet Groenenboom). Nog eens 40 vliegen er over A'dam-Centrum (Roely Bos, Martijn de Vries). Over het Landje van Geijssel 40 à 50 stuks (PR, EV, WS). Over Weespersluis resp. 12 en 5 (Steven Wytema) en over Wespoort 6 (Dennis de Heer). De dag eindigt met waarnemingen van 1 vogel bij de Uitdammer Die (NA), Polder De Nieuwe Bullewijk (AS) en Ouderkerkerplas (PR), en de roep wordt gehoord over Weesp (NvdW) en Diemen (LH). Later in maart nog 7 gevallen, met hoogste aantal 9 op 22/3 over Landje van Geijssel (JW). De laatste worden gezien op 25/3; het zijn er 3, over de Aetsveldsche Polder (EdB).

De **Kleine Bonte Specht** wordt waargenomen op de Vijfhoek vanaf 10/1 (1e wrn. FvG). Af en toe wordt de soort ook iets verder in de Baai van Ballast gehoord, maar verder zijn er geen andere locaties waar de soort gezien noch gehoord wordt.

ZANGVOGELS

De meeste meldingen van **Roek** komen uit Waterland; maximaal 10 langs de Nieuwe Gouw op 22/2 (NA). Bezette nesten aldaar: Baanackerspark 7, Buikslotermeerpark 11 en De Nieuwe Noorderbegraafplaats 5 (Ruud Vlek). Ook is er een bezet roekennest langs de Insulindeweg (LH). **Raven** worden vooral waargenomen in een grote cirkel rond de Vijfhoek (Derde Diem, IJburg, Waterland, Aetsveldsche Polder). Daarnaast een enkele waarneming in Middelpolder, Schinkelbos, Holendrecht- en Bullewijkpolder, Polder de Rondehoop en langs Tweeduizend El bij Schiphol. Op 8/3 een melding van een **Kuifmees** in het Amsterdamse Bos bij het Kleine kinderbad; "de vogel zat te roepen vanuit een groepje naaldbomen" (FvdB). In de periode 1-28/1 zitten er maximaal 2 **Zwarte Mezen** op Landsroon, maar die zaten er eind vorig jaar ook al (1e wrn. dit jaar SH). Op 10/3 foerageert er nog 1 (Ruurd Bennink). In de periode 2-31/1 en op 17/2 ook maximaal 2 op Westgaarde (1e wrn. JvB). Op 3/3 zingt er 1 in het Amsterdamse Bos (Arjan Dwarshuis). De **Matkop** zit zoals gebruikelijk op de Vijfhoek, maximaal 2 in de periode 10/1-16/3 (velen). Op 4 en 11/1 roept er 1 in het Diemerbos (EV, "Ralph vb"). Tussen 24/1 en 30/3 zijn er tien waarnemingen in het Diemerpark (1e wrn. Tobias Woldendorp).

De eerste **Boomleeuwerik** van het jaar vliegt op 25/2 naar oost over het Landje van

Geijsel (SH); het is de enige waarneming in februari. De meeste waarnemingen in maart komen uit het Diemerpark (FvG).

De eerste **Oeverzwaluw** vliegt - net als de afgelopen 2 jaar - over de Vijfhoek, naar noord op 16/3 (FV).

Witkopstaartmezen worden o.a. gezien in De Hoge Dijk op 4/2 en 3/3 (SH, Jesse Anès) en op 3/2 - net als de vorige 2 jaren - op VTC Linnaeus & Frankendael (Anita Wijnhard).

Op 5/1 wordt er een Humes' Bladkoning gemeld in de Watergraafsmeer, tegen de Gooiseweg aan (Joyce Lustenhauer). De vogel roept niet of in ieder geval niet vaak. Met behulp van de foto's bij de waarneming komt ObsIdentify uit op

FOTO: HANS NIEKUS

Veel vogelaars trokken tussen 5 en 14 januari naar de Watergraafsmeer omdat er een Humes' **Bladkoning** was gemeld. Uiteindelijk bleek het om een 'gewone' te gaan

WAARNEMINGEN JANUARI-MAART 2024

Humes'; de vogel lijkt ook vrij vaal van kleur. Naderhand blijkt het - onder andere vanwege de roze snavelbasis - om een "gewone" **Bladkoning** te gaan; ook leuk in januari! De Bladkoning is veel contrastrijker en frisser van kleur dan een Humes', maar wellicht toont de eerste tijdens de winter toch iets doffer? De vogel blijft aanwezig tot en met 14/1 en wordt door velen gezien.

Een vroege **Snor** zingt op 27/3 in het Ilperveld (VvB) en op 31/3 op de Vijfhoek (GvD).

Op 9/2 zit er een **Pestvogel** bij de hockeyvelden in het Amsterdamse Bos (FvdB).

Al op 15/2 zingt een **Grote Lijster** in het Jac. P. Thijssepark (René Reekers). Het hoogste aantal van overtrekkende vogels is 26 op de Vijfhoek op 14/3 (GvD, MB, FV, EdB). Op de laatste dag van het kwartaal wordt **Gekraagde Roodstaart** waargenomen: 1 opschuivend naar noord in de bomen langs het Amsterdam-Rijnkanaal (EdB) en 1 in het Diemerpark (PvdW). De eerste waarneming van **Tapuit** is in de Middelpolder op 26/3 (Fred Hout). Op 29/3 is er een mannetje present zowel bij Schiphol (WP) als aan de Atjehgouw (Tycho Fokkema).

De eerste **Gele Kwikstaart** wordt gezien in de Lutkemeerpolder op 24/3 (RR).

Op 31/3 vliegt er 1 over de Middelpolder (FvG). In de periode 25/1-25/3 zijn er meerdere meldingen van **Rouwkwikstaart**, met name op het Landje van Geijssel (1e wrn. NA). Hoge aantallen van **Waterpieper** aan de Popperdammergouw; maximaal 30 op 10/1 (NA). In de Osdorper Bovenpolder zijn er 20 op 3/3 (JvB) en op het Landje van Geijssel maximaal 16 op 20/1 (EdB).

Het hoogste aantal van **Appelvink** is maar liefst 15 stuks op de Nieuwe Oosterbegraafplaats op 16/2 (Zainal Haberham). De vele meldingen van barmsijzen vorig kwartaal zet zich voort. De laatste melding van zowel **Grote** als **Kleine Barmsijs** is op 17/3, resp. in het Diemerpark (KW, LH) en De Aker (Gerben Ouwens).

Op een stukje hernieuwde dijk ten zuiden van Uitdam pleistert een **Sneeuwgorst** in de periode 12/1-3/3 (1e wrn. Victor van Pieterse). Op 24/2 en 6/3 wordt er 1 gemeld op het niet toegankelijke deel van IJburg-2 ("Doris", Koen Wonders).

Gebruikte afkortingen

AS	Adrie Streefland	LH	Leobard Hinfelaar	PR	Pim Rijk
CW	Cor Wies	LIJ	Lodewijk IJlst	PvdW	Piet van der Werf
EdB	Ellen de Bruin	JvB	Jan van Blanken	RB	Rob Baars
EV	Els Velzing	JW	Jan Wies	RvD	Ricardo van Dijk
FV	Frank Visbeen	KW	Kees Wevers	RR	Rutger Rotscheid
FvdB	Folko van den Brink	LP	Luuk Punt	SH	Sander Hietkamp
FvG	Frank van Groen	MB	Marcus Breemer	TT	Tohar Tal
GvD	Guus van Duin	MS	Melchior Sissingh	VvB	Valentijn van Benthem
JH	Joep Heldoorn	NA	Niels Aagaard	WP	William Price
JLK	Jip Louwe Kooijmans	NvdW	Nittert van de Water	WvdS	Wim van der Schot
KW	Koen Wonders	RvD	Ricardo van Dijk		